

OBSAH

OBSAH	3
PREDHOVOR	6
ÚVOD	9
VŠEOBECNÁ ČASŤ	15
1. Slovanské právo, veľkomoravské právo a predcyrilometodské právo: súčasný stav poznania a pramene	15
1.1. Predmet výskumu.....	15
1.2. Slovania a „slovanské právne dejiny”.....	17
1.3. Pramene poznania práva na Veľkej Morave.....	28
1.3.1. Normatívne texty (juridiká).....	28
1.3.2. Naratívne pramene.....	48
1.3.3. Listiny a listy	51
1.3.4. Hagiografické pramene.....	53
1.3.5. Liturgické pramene	53
1.3.6. Nepísané pramene.....	55
2. K použiteľnosti lingvistických metód pri rekonštrukcii archaického práva ...	57
2.1. História a lingvistika: vzájomné vzťahy pri výskume dejín práva	57
2.2. Jazyk veľkomoravských pamiatok a predcyrilometodského práva.....	64
2.3. Lingvistické analýzy veľkomoravských pamiatok.....	67
2.4. Historicko-lingvistická analýza: teoretické východiská	71
2.5. Súčasný stav poznania: základné termíny archaického práva západných, južných a východných Slovanov.....	75
2.6. Prehľad právnej terminológie veľkomoravských pamiatok.....	81
OSOBITNÁ ČASŤ	92
1. Pojem a charakter predcyrilometodského práva	92
1.1. Predcyrilometodské právo: historické východiská a historicko- lingvistická analýza	92
1.2. Termíny „pravъ” a „pravъда”	100
1.3. Termíny „законъ” a „законъникъ”	110
1.4. Termíny „рокъ” a „narokъ”	114
1.5. Termín „истина”	115

1.6. Zhrnutie výsledkov rekonštrukcie predcyrilometodských právnoteoretických konceptov	116
2. Vnútorná organizácia predcyrilometodskej spoločnosti	118
2.1. Časové a územné vymedzenie predmetu pojednania	118
2.2. Slovanské mocenské útvary medzi kmeňom a dynastickým kráľovstvom: historické východiská.....	124
2.3. Slovanské mocenské útvary medzi kmeňom a dynastickým kráľovstvom: historicko-lingvistické analýzy	137
2.4. Veľká Morava: historické východiská a historicko-lingvistická analýza..	146
2.5. Termíny „knězъ“, „vladyka“, „cesarъ“ a „korolъ“	162
2.6. Termíny „župan“ a „župa“	168
2.7. Zhrnutie výsledkov rekonštrukcie organizácie predcyrilometodskej spoločnosti	169
3. Štruktúra obyvateľstva, osobný a rodinný status.....	171
3.1. Osobný status: historické východiská a historicko-lingvistická analýza	172
3.2. Termín „svobodъ“	177
3.3. Termíny s koreňom „rab-“	179
3.4. Rodinný status: historické východiská a historicko-lingvistická analýza....	184
3.5. Termíny označujúce vzťahy medzi manželmi	189
3.6. Termíny čedo a čadъ	191
3.7. Zhrnutie výsledkov rekonštrukcie osobného a rodinného statusu v predcyrilometodskom období	193
4. Vlastníctvo a majetkové vzťahy	194
4.1. Veľká Morava ako feudálny útvar?.....	194
4.2. Veľká Morava ako patrimoniálny útvar?	198
4.3. Vlastnícke právo v ranostredovekých slovanských spoločenstvách..	200
4.4. Majetkové vzťahy na Veľkej Morave: historické východiská a historicko-lingvistická analýza	202
4.5. Termín „cěna“	206
4.6. Termín „dědъ“	209
4.7. Zhrnutie výsledkov rekonštrukcie predcyrilometodských majetkových vzťahov	210
5. Rozhodovanie sporov	212
5.1. Rozhodovanie sporov v slovanských spoločenstvách raného stredoveku..	212

5.2. Rozhodovanie sporov na Veľkej Morave: historické východiská a historicko-lingvistická analýza	216
5.3. Termíny označujúce spor	221
5.4. Termíny s koreňom „sqd-“	224
5.5. Termíny „sqrъgъnikъ“, „klevetъpъkъ“, „šyrъtъnikъ“	226
5.6. Termíny „posluchъ“ a „svědětelъ“	227
5.7. Zhrnutie výsledkov rekonštrukcie predcyrilometodského procesu rozhodovania sporov	235
6. Delikty a ich trestanie	236
6.1. Trestanie v slovanských spoločenstvách raného stredoveku	236
6.2. Trestanie na Veľkej Morave: historické východiská a historicko-lingvistická analýza	239
6.3. Sexuálne delikty	244
6.4. Delikty proti životu a zdraviu	255
6.5. Termíny „kajati se“ a „kaznъ“	261
6.6. Zhrnutie výsledkov rekonštrukcie predcyrilometodského deliktuálneho konania	262
ZÁVER	264
The Most Ancient Law In Slovakia? : An Attempt for Reconstruction of Pre-Cyri洛methodian Normative System	275
ZOZNAM POUŽITÝCH PRAMEŇOV A LITERATÚRY	286
Zoznam prameňov	286
Zoznam literatúry	287